

HL7 Finland IHE SIG -kokous

Aika: ma 9.11. klo 10:30-12:30

Paikka: Helsinki, Kuntatalo, Toinen Linja 14, Helsinki, Kokoushuone B3.3

Muistio

1. Avaus ja osallistujat

Paikalla: Juha Mykkänen, Kirsti-Liisa Orasmaa, Jyrki Soikkeli, Timo Kaskinen, Timo Koistinen, Juha Järvinen, Jari Porrasmäe. 4 peruttua ilmoittautumista.

2. Kuvantamistietojen jako (XDS-I) ja testaus- ja toteutuskokemukset

Timo Koistinen alusti XDS- ja XDS-I malleista kuvantamisen dokumenttien jakoon.

Alustukset:

IHE XDS esittely (TK): http://www.uku.fi/tike/his/ihe/XDS_overview-Mawell-j.pdf

XDS-I perustietoja ja käyttö eri maissa (JM): <http://www.uku.fi/tike/his/ihe/IHE-SIG-091109-XDSI-jm.pdf>

linkki XDS-I-esittelykalvoihin (Emmanuel Cordonnier):

http://ihe.univ-rennes1.fr/data/editable/organization/PART_WKSHOP_2006/XDS-I-IHE-Europe-2006-workshop.ppt

Läpikäytyjä ja keskusteltuja asioita:

- XDS yleisesti hoitaa medical document -siirtoa ja saatavuutta, XDS-I tuo siihen kuvantamispuolella tarvittavia tarkennuksia ja laajennuksia
- XDS-I mahdollistaa kuvien käsittelyn XDS-infrastruktuurin avulla siten, että varsinaisten kuvien varastointi tapahtuu hajautetusti esim. PACS-järjestelmissä
- perus-XDS-roolit ovat Registry, Repository, Consumer, Source
- XDS-I tuo source ja consumer päähän tarkennuksia mm. kuvien ja lausuntojen käsittelyyn
- yleensä pyritään mahdollisimman vähään määrään rekistereitä, ja repository-aktoreita voi olla useita (perus-XDS:ssä mahdollista tukea keskitettyjä tai hajautettuja repository-malleja)
- XDS-I ottaa hieman tarkemmin sisältötasollakin kantaa ratkaisuihin
- XDS-I tuo XDS:ään verrattuna source-puolelle uusia image source-vaatimuksia ja repositoryyn lisäyksiä
- source tuottaa käytännössä repositoryyn joko kuvalinkkejä tai lausuntoja (jotka voivat olla esim. strukturoituna tekstinä tai pdf:nä)
- repositorystä voidaan noutaa manifesti, jonka avulla haetaan varsinaiset kuvat suoraan sourcesta
- vastaavasti myös lausunnot consumer noutaa repositorysta
- varsinaiseen kuvien hakuun voidaan käyttää mm. WADO-protokollaa tai DICOM:ia
- XDS-I perustuu nykyisiin XDS.a -malliin, mutta XDS.b-pohjaisiin toteutuksiin ollaan siirtymässä (mm. muutoksia liikennöinti-protokollissa)
- web services-ratkaisut pohjana XDS-toteutuksissa, ja mm. eri web-palvelinten toisistaan poikkeavat toteutukset voivat aiheuttaa ongelmia
- XDS-I testauksessa Connectathonissa järjestelmät saadaan toimimaan suhteellisen nopeasti keskenään, mutta hyödyllistä että voi tarkentaa tekniset yksityiskohdat suoraan vastapuolen kanssa.
- Connectathon-testauksen tuloksena on "sertifikaatti" että on saatu toimimaan ratkaisu muiden toimittajien kanssa

Keskustelua mm.:

- myös eri rekisterien federointiin on jatkossa tulossa XDS-pohjalle tarkennuksia

- haut käsittelevät metadataa eivätkä mene asiakirjojen sisältöihin, mutta myös sisältöhakuihin voi olla tuetkohtaista tukea
- IHE-profiilit yleisesti voidaan jakaa IT infraan, sisältöön ja työnkulkuihin keskittyviin; XDS-I sisältää sekä infra- että sisältöseikkoja
- potilaiden tunnistamisen hallinta (esim. PIX-profiili) on kansainvälisesti merkittävämpi kuin Suomen osalta XDS:n käyttöön liittyen
- perus-XDS:n avulla voi jakaa sinällään myös kuvantamiseen liittyviä dokumentteja, koska se on neutraali sisältöjen suhteen, mutta XDS:ää ei ole suunniteltu mm. suurien tiedostojen repository-käsittelyä silmällä pitäen; sairaalan kannalta avainkysymys
- tällä hetkellä löytyy 35 Connectathon-testauksessa XDS-I testit läpäissyttä toimittajaa

3. IHE-toiminnan järjestämisen ja organisoiminnin muodot ja tavat Suomessa jatkossa

Keskusteltiin aiheista:

- tähänastiset ja tulevat IHE-toimintamuodot
- IHE-toiminta HL7-yhdistyksessä ja muut vaihtoehdot
- toiminnan tavoitteiden ja järjestämistapojen tarkennukset

Alustus (JM):

<http://www.uku.fi/tike/his/ihe/IHE-SIG-091109-fin2.pdf>

Esiin nousseita havaintoja ja ehdotuksia:

- pohjatietämystä moniin profiileihin sekä tapahtumia ja ajankohtaisten kehittämisalueiden kartoituksia IHE-profiilien käyttöä varten on luotu runsaasti IHE SIG puitteissa
- kansallinen tai paikallinen IHE-hyödyntäminen on kuitenkin edelleen odottanut konkreettisia käyttöönottoprojekteja, jotka käynnistyessään voisivat fokusoida myös IHE SIG-työskentelyä
- Terveystuollon organisaatioiden aktivointi on nähty erityisen tarpeelliseksi; valmiiden ja toteutettujen määritysten kuten useiden IHE-profiilien hyödyntäminen antaisi myös entistä parempia takeita määritysten laadusta ja toteutusten saatavuudesta; tietohallintojen yhtiöityminen on tämän aktivoinnin kannalta huomioitava seikka.
- Nostettiin myös esiin, että IHE on kenties mielletty toistaiseksi "liian teknisenä" toimintamallina käyttäjä- ja erikoisala-asiantuntijoiden taholta.
- nykytoiminta on nojautunut pääosin taustahankkeisiin ilman HL7-yhdistyksen resursseja, mutta mm. tiedotus ja tapahtumat ovat toimineet hyvin yhdistyksen kautta; lisäksi useat taustaorganisaatiot ovat tukeneet mm. kokous- ja tapahtumajärjestelyjä
- toiminta HL7-yhdistyksen yhteydessä on nähty luontevana tapana toiminnan käynnistämiseen ja nähtiin että vastaava malli olisi luonteva myös jatkossa
- valtakunnalliselle tasolle suunnitteilla olevalla mm. kansallisten määritysten jatkekehittämisestä vastaavalla valtakunnallisella toimijalla on runsaasti yhtymäkohtia käytettäviin ja kehitettäviin standardeihin ja niiden soveltamisoppaisiin
- tarkkoihin ja yhdessä määriteltyihin tarpeisiin olisi mahdollista edelleen luoda erillisiä hankkeita
- IHE-standardeissa on käytössä mm. HL7 v2.3, ja 2.5; profiileissa on osin eri versioita myös vanhemmista HL7-standardeista kuin Suomessa käytetyt versiot
- uusissa IHE-profiileissa hyödynnetään yhä enemmän HL7 versiota 3
- kansalliset kuvantamisratkaisut ja niiden arkkitehtuuri ovat jatkotarkennusten kohteena jälleen lähiaikoina, ja selvitettävien arkkitehtuurivaihtoehtojen joukossa on myös IHE XDS-I:n käyttö (muiden vaihtoehtojen lisäksi)
- Osallistujat olivat yksimielisiä siitä, että nykytilanteessa IHE-toimintaa ei pitäisi merkittävästi eriyttää HL7-yhdistyksestä. Tätä puoltavina asioina nostettiin esiin mm.

Suomen rajalliset resurssit seurata ja kehittää standardeja, yhdistyksen laaja jäsenpohja ja käyttökelpoisten ratkaisujen tuottamisen historia.

- Esiin nostettiin tietyistä osa-alueista kiinnostuneiden toimijoiden yhteisten, rajattujen proof of concept -projektien käynnistämismahdollisuus, mutta todettiin myös että toistaiseksi myös eniten kiinnostusta herättäneillä osa-alueilla on törmätty asiaan liittyvien käyttöönottojen puutteeseen ja eriaikaisuuteen.
- HL7-yhdistyksen toiminnan mahdollinen suuntaaminen kattamaan myös muuta kuin HL7-standardointikenttää "interoperability-yhteisöksi" nähtiin yleisesti kannatettavana, mutta asiaan liittyy myös monia tarkennettavia kysymyksiä kuten eri toiminta-alueiden ja työryhmien rahoitus (esim. korvamerkityt projektimaksut asioihin, joihin jäsenet haluavat toimintaa suunnata) ja keskinäinen koordinointi.
- Kansainvälisesti nähtiin, että useissa maissa on yhdistetty saman sateenvarjon alle varsin toimivasti mm. HL7- ja IHE-toimintaa (mm. Ranska, Kanada, uudet HL7-jäsenmaat) tai luotu toiminnassa muuten kiinteä yhteys niiden välille (mm. Hollanti, Espanja)
- Ehdotettiin, että tältä pohjalta tuotetaan tarkempaa ehdotusta jatkon suunnitelmasta IHE-toiminnalle. JM valmistelee asiaa puheenjohtajiston kanssa.
- SIG-osallistajat voivat nostaa näitä ja muita tärkeäksi näkemiään asioita esille myös esim. tulevassa HL7 vuosikokouksessa 7.12.2009.

4. Muut asiat

- SFS seurantaryhmä 301 kokoontuu 24.11.2009 Kuopiossa
  - kokoukseen on pyydetty alustusta IHE-asioista ja peruskuvausta IHE-toiminnasta, JM valmistelee esityksen ja ottaa vastaan myös evästyksiä IHE- ja SFS-toiminnan linkitykseen jatkosuunnitelmien kannalta.
- epSOS-hanke (EU:n Large Scale Pilot) ja IHE
  - epSOS-hankkeessa IHE Europe on osapuolena mukana "teollisuuden foorumina".
  - Suomi pyrkii jatkossa osallistumaan epSOS yhteistyöhön etenkin Ruotsin kanssa tehtävän pilotin kautta. Jatkossa eräs olennainen seurattava seikka on mm. lääkemääräykseen liittyvät määrittelyt ja IHE Pharma-alueen kehitys.
- World of Health IT, Barcelona 15.-18.3.2010
  - World of Health IT -konferenssi on Barcelonassa 15.-18.3.2010. IHE Europe ja HIMSS ovat järjestämässä IHE-demonstraatiota ja yhteentoimivuutta ja IHE-käyttöä laajemmin käsittelevää sessiota. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä SIG-puheenjohtajiin tai Kalevi Virtaan: [etu.suku]@ewell.fi.
- IHE International -organisoitumisen tilanne
  - Atlantan HL7-kokouksen yhteydessä tuli tieto, että IHE principles of governance -dokumenttia ei ole vielä kansainvälisesti hyväksytty kaikissa tarvittavissa komiteoissa. Useilla merkittävillä jäsenyrityksillä on kuitenkin intressejä saada säännöt valmiiksi.
- IHE Suomessa-kyselyjen tulosten kansainvälinen esittely
  - Medinfo 2010-konferenssiin on tarjottu artikkelia Suomen IHE-toimintaan liittyvistä kyselyistä ja haastatteluista (Virkanen, Mykkänen, Kajaste), joita laajemmin käsiteltiin 2009 IHE-hyödyntämiselvityksessä. Artikkelin sisältöä on mahdollista käyttää englanninkielisten sidosryhmien kanssa tehtäviin toiminnan tarkennuksiin.

5. Seuraava kokous

Sovittiin että seuraava IHE SIG -kokous pidetään ke 3.2. klo 10:30 Helsingissä. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.